

De lucht eruit

De Krone Premos perst vanuit het zwad harde pellets van gras of stro. Die brokjes bevatten minder lucht dan ronde of vierkante balen en zijn daarvoor goedkoper te vervoeren. Maar hoe doet de Krone Premos dat?

Dat Krone uitdagingen niet schuwt, is bekend. Het bedrijf was de eerste met een zelfrijdende maaier (Big-M) en kwam uit het niets met een beresterke hakselaar op de markt (Big-X). Met de komst van de Krone Premos lijkt de fabrikant opnieuw een nieuw segment te betreden. Maar als je de machine goed bekijkt, gaat het om een pers – en met dat bijltje heeft Krone vaker gehakt. Of toch niet? De Premos produceert namelijk geen ronde of vierkante balen, maar pellets, een soort harde brokjes. Hoe doet deze machine dat? Door het volume te beperken kunnen de transportkosten omlaag. Met dat idee bracht Krone

recentelijk de Big Pack HDP II-balenpersers op de markt, een pers die een 350 pk trekker kan temmen – extreme persdichtheid om het volume te beperken. Met de Premos vervolgt Krone dit pad. De fabrikant werkt daarin samen met de Duitse firma Kalverkamp die het perssysteem voor de Premos levert.

Vochtopnemer

Er is sprake van een trend van geperste organische stof als bodembedekker en vochtopnemer als alternatief voor strooisel. Vaak gaat het dan om geperste houtvezels, maar voor vertering op het land of in een vergister kun je beter werken met stro of vezelrijk materiaal dat tot pel-

lets is geperst. Dit kan meteen vanuit het zwad prima met de Krone Premos. Maar je kunt dezelfde machine ook gebruiken om sterk gedroogd gras tot grasbrok te persen of stro tot pellets voor gebruik in (industriële) pelletkachel. Er zijn mogelijkheden te over voor deze machine.

Beperkte capaciteit

Een nadeel is de beperkte capaciteit van circa 5 ton per uur. Daarmee is de Premos geen alternatief voor de traditionele balenpersers – in elk geval niet in Nederland met een beperkt aantal werkbare dagen in het oogstseizoen. Om de gebruiksduur te verlengen, is het wel

mogelijk om de machine in te zetten als verrijdbare, stationaire machine. Een verplaatsbare rollenbaan met afneemtrommels kan de machine dan voeden. De Krone Premos heeft aan de voorzijde een normale opraper, waar bovenop een zwaar metalen rek een gelijkmatige gewasopname verzorgt. Een invoerrotor transporteert het product naar de invoerband die het gewas aan de achterzijde tussen de persrollen voert. Twee 80 cm brede, zware persrollen die niet kunnen wijken, drukken met 1,3 ton op elkaar. Daardoor ontstaat een druk in de mini-perskamertjes van 2.000 bar. De aandrijving via een zware powerband vangt trillingen op. De twee persrollen zijn elk voorzien van een soort kettingwielen. De holling tussen elke tand vult een matris van 16 mm doorsnede. De rollen zijn zo geplatst dat boven en onder en om en om een tandholling op een persmatris valt. In zowel de bovenste als in de onderste rol worden dus pellets geperst. Binnenin beide rollen zit een afstrijder die de pellets in de persrol afsnijdt en afvoert naar een elevatorband. Stof en korte deeltjes die vrij-

komen, vallen weer op het hog in te voeren product. Zo ontstaat een stofvrije pellet, die mede onder de invloed van de hoge druk kiem-

Transportkosten per kuub gaan omlaag

vrij is. De eindtemperatuur bedraagt door de hoge druk namelijk zo'n 70 tot 100 graden Celsius.

Voldoende vochtig

Om pellets te kunnen persen moet het product tussen 12 en 18 procent vocht bevatten. Dan valt de pellet niet uiteen in stof. Als het product te droog is, kun je in de invoer bevochtigen. Een andere optie is de toevoeging van melasse als bindmiddel. Dit komt tevens de smaak ten goede als het om veevoer gaat. Voor beide toevoegmiddelen is de Premos voorzien van twee voorraad tanks.

Momenteel is de machine nog steeds in een teststadium en het komende seizoen wordt de Premos opnieuw kritisch aan de tand gevoeld. Maar bij de introductie op Agritechnica, november vorig jaar, was de belangstelling voor de machine groot en die zal naar verwachting nog verder toenemen. ◀

